

emlékművé alakítása rávilágít arra, hogy a város, és a nemzet (a főváros ilyen arányú túlsúlya esetében a szimbolikus politika nem pusztán lokális hatású) identitásának egyik alapja az ostrom tragédiája. A jugoszláv toponímiák helyébe pedig döntően az állami, vagy lokális földrajzi elemek megjelenítése kerül. Kutatásom során terepi munkát, fotódokumentációt és a köztérnevek változásának vizsgálatát végeztem el. Kutatásom eredményeitől azt remélem, hogy ezek ismeretében a bosznia-hercegovinai bosnyák nacionalizmus identitás-építésének természete válik leírhatóvá. Ez azért fontos, mert az amúgy is rosszul működő államiséggel, és komoly szociális problémákkal terhelt társadalom interetnikus feszültségeinek jövőbeli kilátásaira nyerekhetünk rálátást.

10:55 – 11:15

Vác István Dávid

Eötvös Loránd Tudományegyetem , Eötvös József Collegium

A „Great Game” és a Royal Geographical Society, avagy a földrajz Nagy-Britannia szolgálatában

A XIX. században zajlott a britek és az oroszok között az úgynevezett „the Great Game”, aminek nem kisebb tétje volt, mint Közép-Ázsia, valamint a Közel-Kelet birtoklása. Mindkét birodalom számos eszközt bevetett politikai, stratégiai céljainak megvalósításának az érdekében. A tudomány, szűkebb értelemben pedig a földrajztudomány is aktívan részt vett a birodalomépítési törekvésekben és konfliktusokban. Ezek a térségek, a század elején jórészt ismeretlenek voltak az európaiak számára. A hatalmi harcokban azonban a társadalom és természetföldrajzi információk nélkülözhetetlenek voltak. Ezek összegyűjtésére pedig jórészt a földrajzi társaságok vállalkoztak, továbbá tudományosan is igyekeztek alátámasztani a hódítási szándékokat. Következésképpen a földrajztudomány presztízse, támogatottsága, jelentősége máig nem látott mértékben megnőtt. Angliában, az 1830-ban megalakult Royal Geographical Society expedíciókat szervezett, amiknek a céljai, finanszírozása nem választható külön az ország külpolitikájától, kormányzatától. A társaság egy exkluzív klub volt, melynek tagjainak jelentős része Nagy-Britannia hadseregében, flottájában vagy állami szerveinél dolgozott, az RGS elnöke pedig általában magas szintű állami pozícióval bírt. Utóbbi példára talán a legszembetűnőbb George Nathaniel Curzon, aki hosszú pályája során többek között India alkirálya is volt. Tehát a birodalmi törekvések, igazgatás és a földrajzi társaság személyeiben is összekapcsolódott. Egy felfedező, tudós eredeti szakmája mellett gyakran diplomata, katona, kém, hivatali funkciókat is betöltött. Dolgozatom célja, hogy bemutassam a Nagy Játssza alatt a politika és a tudomány összefonódását, valamint ismertessem a brit földrajztudomány képviselőjének, vagyis a Royal Geographical Society-nek a létrejöttének körülményeit, működését, céljait, tagságának összetételét, illetve szerepét a játszmában. Kitüntetett módon vizsgálom az elnököket, valamint az aranymedállal kitüntetettek névsorát. Emellett a nemzetközi jelentőség, és a magyar vonatkozás miatt Vámbéry Ármint is, aki szintén szoros kapcsolatban volt mind a társasággal, mind a brit kormányokkal.